

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za jeden mesec 1 glđ 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 glđ., za pol leta 6 glđ., za četrt leta 3 glđ., za jeden mesec 1 glđ.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 glđ. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravištvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 120.

V Ljubljani, v soboto 27. maja 1899.

Letnik XXVII.

„Z Bogom za krščansko ljudstvo!“

Geslo na „Zvezni“ zastavi.

POZDRAV

vsem

rojakom, zbranim na vseslov. delavski slavnosti

v LJUBLJANI.

Prišli ste vendar! Bog vas sprimi,
Oj bratje mili, mili drugi!
Kot solnčen dan v megleni zimi
Ta dan naj sije v naši tugi!

Saj še pri nas so mrzla srca
In še pri nas so bratje lažni,
Ljubezen v njih očeh ne zrca,
Le zrca v njih se srd sovražni!

Le svoja sreča jim je v čisli,
Le-tá jim domovinska služba!
Sovražni so krščanski misli,
Kaj mar jim je krščanska združba?

Kaj mar jim množica trpeča?
— Kaj méni se za rajo paša? —
Kaj mar jim vaša, ljudska sreča?
Kaj mar jim stara pravda naša?

Zato pa, bratje, Bog vas sprimi!
Prinesli vi ste ognje svete,
Da razžarimo srca ž njimi,
Da razženimo tmine klete!

Le zaplamté naj svetli kresi,
In vojske naše bodi nábor!
Bežé naj divje vražni besi,
Saj danes je — krščanski tabor!

Oj danes naš je praznik zvezni,
Ki zloga nam utrdi čútstvo,
Ki združi v bratski nas ljubezni —
In z Bogom za krščansko ljudstvo!

Oj ljudstvo pač ječí še v reví,
Še delavec tlačán je — res dá!
A prišli bodo lepši dnevi,
Če bo krščanstvo naša zvezda!

Zatórej, bratje, Bog vas sprimi —
Če složni smo, oj priti mora
Pomladni soj po mrzli zimi
Po temnih dnéh svobóde zora!

A. U.

Vestfalska pisma.

(Dr. J. Ev. Krek.)

XVIII.

Uganjka:

Das Erste ist nicht hier,
In's Zweite giesst man's Bier.
Das Ganze ist 'ne Stadt,
Die gute Biere hat.

Rešitev: Dortmund.

V Dortmundu bivam. Slovencev je v okolici precej, v zlasti v župnijah Eving, Lünen in Derne. Ker nimajo daleč do Dortmundu, je tu najprimernejši kraj za naše sveto opravilo.

Mesto Dortmund šteje danes krog 150.000 prebivalcev; pred 10. leti jih je imelo 85.527; pred 20. leti 62.001; pred 30. leti 39.343; pred 100. leti 4000. Starejših stanovnikov je večina protestantska; priseljenci so pomnožili katoličane v toliko, da sta si obe veroizpovedanji nekako na polovico. Fare so tri: proštija, M. B. in sv. Jožefa. Za prošta je zaslužni boritelj za katol. stvar Löhers. Pri volitvah imajo v mestu centrovci večino.

Mesto ima v lastni upravi ob pristanišču novega prekopa veliko »silov« (skladišče za žito). Urejeno je zelo praktički, a namenjeno je žitnim trgovcem, ne pa kmetijskim proizvajavcem, oziroma zadrugam.

Glede na združeno gibanje, ki je tod zelo razvito, naj splošno le omenjam, da sem se trdno uveril, da je naše domače združeno gibanje, v kolikor je ob brezbriznosti, oziroma nasprotstvu takozvanega p. n. izobraženstva, mogoče — na zdravih temeljih. Tukajšnji zgledi nam morejo biti v bodrilo, a sicer smo samosvoji. Ob ti priliki se spominjam prijazne opombe dr. Tavčarja, da se je naše združeno gibanje osnovalo po nemškem zgledu, in se ji — smejem. Kako se bo obnašala »gospodarska zveza«, ne vem; če bodo njeni voditelji stali na potrebnih višini teoretiškega, v zlasti družboslovnega znanja in umevali svoje naloge, bo pokazala prihodnost lepe sadove; začelo se je prav. To prepričanje mi je utrdil moj poset na Nemškem.

Katoliško društveno življenje je v Dortmundu zelo razvito. Za delavce so ustanovili katoličani tri obednice, kjer dobivajo ceno dobro hrano. Ena je v »Josefinenstift u«, kjer stanujem. Vodijo jo usmiljenke. Josefinenstift ima prav ravno tisti namen, kot naš ljubljanski Josephinum. Ženski posli brez službe imajo v tem zavodu za malo povračilo stanovanje in hrano. Posredujejo se jim tudi službe. Zanimivo je, da je vedno več služeb na ponudbo, nego se more dobiti poslov. Tod se pač vsaka ženska brž lahko omoži. Nekaj onemoglih poslov ima v zavodu zastoj dosmrtni kot in hrano.

Za samske ženske so splošno po vseh mestih zavetišča: ne samo za posle, marveč tudi za vzgojevalke in učiteljice. Po železniških vozovih je splošno vabilo, kam naj se obrnejo. V večjih krajih so vedno zastopnice dotičnih zavetišč na kolodvorih in vsako dekle, ki samo potuje, dobi po njih lahko pomoči in sveta. Na Bavarskem so

taki oglasi za katoliške in protestantske zavode; na Pruskem pa samo za protestantske. Pravijo, da se tu kaže cesaričin vpliv.

V Dortmundu izhaja za vestfalski obrtni okraj glavno katoliško glasilo »Tremonia«, ki ima nad 25.000 naročnikov. Katoliška »Essener Volksztg.« za porenski del industrijskega okraja pa šteje celo 33.000 naročnikov. A kakor sem že pisal, ima vrh tega vsak večji kraj svoj katoliški dnevnik; tako n. pr. Gladbeck dva, Herten, Recklinghausen, Bruch, Wanne itd. Časopise vzdržujejo inserati in narodova izobrazba. Ob svojem potovanju sem se uveril, da ima veliko število slovenskih delavcev svoj dnevnik.

Dortmunški katoličani so si ravno kar dozdali svoj dom — Kathol. Bürgercasino. Stavba stane 500.000 M. — Krasen je tudi rokodelski dom. Splošno so kat. rokodelska društva tukaj sila razvita. Dortmundsko šteje nad 800 članov. Ni čuda; saj je bil blagi oče Kolping Porenec. Obiskal sem bil njegov grob v Kolinu, »Oče Kolping prosi za miloščino molitve« se bere kratko in ganljivo na njegovem nagrobniku. Naj bi tudi našim kat. rokodelskim društvom vedno sijal božji blagoslov, je bila moja želja.

Pri sv. Jožefa cerkvi v Dortmundu kapelnuje dr. Koch, bivši germanik, tovariš našega dr. Aleša. Malo drugače se izraža o njem, nego naša liberalna gospoda. Brez ovinkov mi je izjavil, da je bil naš Aleš odločno najboljši med vsemi svojimi tovariši. Kedor je bil v zboru marljivih najnadarjenjših mladeničev iz cele Avstrije in Nemčije prvi, je seveda med slovenskimi duševnimi orjaki, med učenimi in duhovitimi junaki, ki jih imamo na tucate za vsakim voglom — brisavka. Omejen je, nerazsoden, plitev itd., saj je duhovnik.

S policijo sem sedaj srečno vse opravil. A moral sem na razgovor. Niso me obsodili; Prusiji ne preti nobena nevarnost zavoljo mojega bivanja; pač pa je moje delovanje splošno koristno. Tako me je pohvalil moj angelj varuh — policijski nadzornik — protestantske vere. Če mi kaj dobro dene ta hvala, ali ne, tega ne razodenem nikomur. Veseli me pa, da je tod policija modrejši in objektivnejši, nego liberalci. Povsod ni tako. Liberalni listi me seveda še ne puste pri miru. Slikajo me kot zverino.

Jezi jih, da je vlada prepovedala graškemu nemško-nacijonalnemu poslancu dr. Hofmann-Wellenhofu v teh krajih govoriti po shodih. Jaz pa hvalim božjo Previdnost, da sem mogel opraviti svoje delo, v duševni prid mnogih Slovanov, v zlasti Slovencev in Čehov.

Binkoštni ponedeljek zberem še jednoč Slovence iz vseh tukajšnjih krajev v Börnigu. Po cerkvenem opravilu se snidemo pri shodu. Potem pa — domov — v malostne razmere, k novemu delu za milo svoje ljudstvo. Sv. Trojice praznik se vidimo in upam, da bo vseslovenska delavska slavnost pomnožila duševno eneržijo meni in vsem dobrim sorojakom v blagor naših delavskih stanov, v prid vsega slovenskega juga.

LISTEK.

Slovinci na ptujem.

»Nemo propheta in patria«, to je star in resničen pregovor. Govóri še tako modro, doma te ne poslušajo, morda se ti celo smejejo, vsaj te doma — poznajo.

Tako sta si mislila gospoda dr. Ferjančič in Ivan Hribar. Šla sta torej, vsedla se v kupé, najbrže, kakor se tako imenitnim gospodom spodobi, prvega razreda, pa hajd na Dunaj!

Koj drugi dan že brzojavilo se je z Dunaja »Slov. Narodu«:

»Dunaj, 25. maja. Pri podpredsedniku dr. Ferjančiču je bilo danes posvetovanje, katerega se je udeležil tudi ljubljanski župan Hribar. Sklenilo se je, sklicati shod vseh slovenskih državnih in deželnih poslancev, in sicer na petek, dne 2. junija v Ljubljano, da protestuje proti nemškemu narodopolitičnim postulatam.«

Med kranjskimi Nemci vzbudila je ta brzojavka homeričen krohot, med Slovenci pa brezmejno strmenje.

Kakor Janus ima naša liberalna stranka dva obraza, dvoje političnih lic. Doma ima gubavo lice obnemoglega političnega starca, ki išče podpore pri Nemcih, da si umetnim potom podaljša življenja urice, na ptujem pa kaže lice pogumnega mladeniča. Toda kdor tega »mladeniča« pogleda malo bližje, občudovati mora debelo plast lepote barve, ki mu pokriva obraz, obraz starčev. In takoj mora biti takemu opazovalcu jasno, da je tisti navidezno mladeniški ogenj, katerega kaže ta stranka na ptujem, le umetalen, le tak, kakoršnega Nemeč imenuje »Theaterfeuer«. Svet, glej nas in strmi!

Strmel je gotovo tudi eksclenca Schwegel, ko je bral omenjeno brzojavko, če prebira sploh »Slovenski Narod«; in zakaj bi ga ne, saj je glasilo njegovih političnih epigonov.

Strmel je in si mel oči. Ali je res tiskano, ali res bere, da bodo oni, ki imajo vse to za evangelij, kar gospod baron na Kranjskem ukazuje, sedaj protestovali proti temu, kar so sklenili zapupniki nemške opozicije, med njimi tudi on sam, ki je bil pravi spiritus agens vse nemške opozicije.

Eksclenca, ne bojte se! Saj veste, da ima

Jasnosti je treba.

Negotovost je mati raznih govoric. Razni dogodki so dajali v zadnjem času gradiva za neverjetna ugibanja. Tako so eni trdili, da se grofu Thunu stol maje, drugi so kovali novo večino, tretji so napovedovali jezikovni mir s § 14. In tako so nastajale razne kombinacije. A danes je gotovo le to, da je položaj jako kritičen in da se vsak hip utegnejo izvršiti važni dogodki. Krizo pa so v prvi vrsti povzročile nove obravnave med avstrijsko in ogrsko vlado glede nagodbe. Vršila so se že mnoga posvetovanja, toda brez uspeha; ministri se niso mogli zediniti, odločiti bode moral cesar sam. Tako najnovejša poročila.

Mi se gotovo ne ogrevamo za sedanjo vlado, vendar moramo priznati, da grof Thun s tovariši odločno brani avstrijske koristi nasproti Mažarom. Boj se vrtil o Szellovi klavzuli, katero je iznašel Szell navzlic lanskim dogovorom v Ištu, da je pomiril bojevite peteline ogrske opozicije. In tem novim zahtevam glede bančnega statuta se upira po pravici avstrijska vlada, žal, da z neuspehom. V tem odločivnem trenutku pa mora grof Thun imeti zaslombo v zbornici. In zato je bilo nujno potrebno, da večina poslanske zbornice stori svojo dolžnost ter se v tem vprašanju proglasi solidarno z vlado. To je storil eksekutivni odbor desnice z izjavo, da hoče vsak čas vlado odkrito in odločno podpirati nasproti pretiranim zahtevam ogrskim glede nagodbe. Ako grof Thun vstraja in zmaga v tem boju, potem ima desnica vso pravico, da grofa Thuna resno opozori na njegove obljube in skupno vlado na njene dolžnosti nasproti večini, ki se žrtvuje že leto in dan. Ako pa omahne grof Thun in mora odstopiti, potem je prišel za desnico še resnejši trenotek, da položi odločivno svojo besedo na tehtnico. Ako je desnica trdna in edina, potem se morajo razbiti vsi sovražni naklepi. Zato smo rekli, da desnica vstrajaj v boju, a se ne istoveti z vlado, ki prezira vse naše zahteve. Ako torej pride na krmilo drug mož, moral bode on iskati večino, in ne obratno. In če je večina solidarna, more narekovati pogoje, katere lahko označimo z dvema besedama: prememba sistema v smislu adresnega načrta. To je, kar želimo in zahtevamo. Jasnosti je treba med vlado in večino. Grof Thun je dobil sicer črno na belem vse naše zahteve, toda dejstva zadnjih mesecev kažejo, da jih je položil na polico. Zadnji čas je, da rečemo: aut-aut!

Ko pa zahtevamo jasnosti med vlado in večino, ne smemo pozabiti, da tudi med posameznimi klubi desnice ni vse jasno. In to velja v prvi vrsti glede jezikovnega vprašanja. Kakor znano, je hotel grof Thun izdati jezikovni zakon za Češko ter s tem razveljaviti Gautschevo naredbo. S to rešitvijo Čehi sami ne bi bili zadovoljni, še manj bi mogli biti zadovoljni Jugoslovani in Rusini. Naše zahteve bi potem vsaka vlada lahko vrgla v koš. Zato morajo slovenski zastopniki vedno zahtevati jezikovni zakon za vse avstrijske narode, ker sicer utonemo v nemškem

tudi »slovenska inteligenca«, ki veruje »Narodu«, vendar le oči, in v te oči treba sem ter tam vreči malo peska, sicer bi videle in spoznale resnico. Taka je stvar, eksclenca, in prav nič se Vam ni treba vznemirjati radi političnih zaveznikov kranjskih. Zvezo z Vami tem gospodom »slovenska inteligenca« — odpušča, protest proti Vašemu programu jim bode — verjela. Tako bo pomagano Vam in njim.

Kaj pa slovenski narod? Ne oni papirnati, kojemu je naloga, slavo peti naprednim prvakom, marveč oni, ki po dolih in brdih naše domovine trpi in stoče pod jarmom ptujstva? Ali bo tudi on si dal nasuti peska v oči? Ali bo tudi on veroval naprednim gospodom? Saj jih pozna! Desetletja že opazuje njihovo delovanje in njemu niso preroki, naj bodo že v domovini ali pa na ptujem.

Gospoda sta torej prav brez potrebe storila dolgo pot na Dunaj. Doma bi se bila veliko lažje zmenila in veliko zložneje. Saj se v Ljubljani vsak dan lahko snideta. Seveda imenitnih brzojavk bi potem ne bilo, in liberalni slovenski svet ne imel bi danes dveh političnih zvezd, gospod Penizek pa brzojavke ne.

valovju. In ravno v tem vprašanju ni bilo pravega soglasja na desnici.

Češki zastopniki sami so zahtevali, da naj o tem vprašanju sklepa eksekutivni odbor večine. Mi upamo, da odbor te dni najde pravo pot iz labirinta, da se zedini tudi v tem vprašanju in dokaže vladi in svetu solidarnost večine v glavnih načelih. To upanje gojimo tem iskreneje, ker ravno sedaj morajo zastopniki velike večine avstrijskega prebivalstva najodločneje odkloniti skrajno predrzne zahteve nemške opozicije. Ako se sedaj desnica zedini v vseh vprašanih in za vse mogoče slučaje, bil bi to najboljši odgovor na izzivanje nemške opozicije.

Kmetijske zadruge pred deželnim zborom.

(Konec.)

Iz predležečega se razvidi, da so ničevi razlogi, s katerimi se bojuje večina deželnega zbora zoper sedanje gospodarske zadruge na Kranjskem. Vsako elementarno gospodarsko gibanje, in tako gibanje je tudi naše zadrugištvo, ima spočetka svoje hibe in napake, in te je treba popraviti. Zato pa je treba dobre volje in razuma za ljudske potrebe in zlasti pred vsem ljubezni za ljudstvo in njegove težnje.

Vsega tega pri obstoječih konsumnih društvih nismo našli do danes še nikdar.

Sploh pa vprašamo, kako se drzne »Narodova« stranka postaviti se sodnika nad zadrugištvom, ona, ki se ni nikdar brigala za zadrugištvo, ki ni storila nikdar niti malenkosti v tem oziru? In žal, da tudi dež. zbora ne moremo oproščati. Niga dež. zbora na Avstrijskem, ki bi bil ravno v tem pogledu tako malomaren in brezbrizen, kakor liberalna nemško-slovenska večina deželnega zastopa. In ravno tako se za to ni brigala naša deželna politična oblast.

Samo iz sebe se je ljudstvo poprijelo zadrugišne ideje in je snovalo zadruge: pred vsem Raiffeisenove posojilnice, potem konsumna društva in kmetijske zadruge. — Vse te zadruge dobro in uspešno delujejo. Dokaz okolnost, da je cena gospodarskim in gospodinjskim potrebščinam ljudstva od tistihmal, ko so se zasnovele zadruge, v zadrugiških okoliščinah padla počez za 10%, v nekaterih krajih za 30 do 40%, nasprotno pa se bistveno zboljšala cena kmetijskih pridelkov! Če kmetje ali delavci svoje dnevne potrebščine pokrijejo za 10, 30 ali 40% ceneje, in če kmetovalec svoj borni pridelek odda le za nekaj odstotkov dražje, potem je to gotovo velik uspeh, ki je koristen ljudstvu, in gotovo je nečuvno, če se deželni zbor, ki je poklican čuvati interese ljudstva obrača zoper zadruge, kojih delovanju je zahvaliti ta uspeh. Okolnost, da ima nekaj trgovcev zaradi tega »škodo«, je brez vsacega pomena. Nobeden trgovec si ni pri-

dobil pravice, da mora kupovati ljudstvo ravno pri njem. Vsak konsument ima pravico kupovati kjer hoče, in tako ima več konsumentov skupaj pravico, se v svrhu ugodnejšega nabavljanja potrebščin združevati v društva ali zadruge. To hoteti prepovedati ljudstvu je nesmisel. O škodi je mogoče govoriti le takrat, če je kdo prikrajšan na svojih pravicah. V tem slučaju pa se ne gré za nikako pravico trgovcev!

Misliti pa, da je sploh mogoče, interese produktivnega delavnega ljudstva spraviti v soglasje z egoističnimi interesi prekupcev — je gola budalost! Prekupec je parazit na životu delavnih proizvajajočih stanov — njega odstraniti je koristno socialno delo.

Za sedaj sklepamo svojo kritiko deželnozbornske akcije. Iz predstoječega se razvidi, da je ta akcija bila zasnovana na popolnoma napačni podlagi in v napačni nameri in smeri. Vkljub temu pozdravljamo akcijo, ker nas veseli, da se je naš deželni zbor, če tudi prvotno iz napačnih namenov, vendar enkrat sploh začel baviti s tem socialnim vprašanjem, ki je za našo deželo najvažnejše izmed vseh. Prepričani smo tudi, da bode ta akcija, če tudi je bila započeta z zlobnim namenom, vendar obrnila se v blagor zadrugišnemu gibanju. Tok poslednjega je tako močan, da ga ne more nihče več zavirati.

Zadrugišno gibanje bode šlo svojo pot naprej, ker je zdravo, potrebno in ker sili iz pristne nepokvarjene ljudske moči elementarno na dan. Dolžnost poklicanih faktorjev je, gledati na to, da to gibanje nikdar ne pride v napačno strugo. To pa se ne doseže z zabavljanjem, tudi ne s tem, da se posameznim zadrugam pri njih podjetjih mečejo polena pod noge, tudi ne s tem, da se dosedanji razvoj graja na tak pretiran in neresničen način, kakor je to storil deželnozbornski odsek v II. točki svojih predlogov. To se marveč doseže le s tem, da se zadrugišno gibanje goji in neguje s potrebnim razumom in z ljubeznijo. »Gospodarska zveza« se je z vneto in ljubeznijo poprijela te stvari, v času, ko se ni nihče brigal za zadruge, ko se jim je marveč od vseh strani le nasprotovalo. Če bode »Gospodarska zveza« pri tem svojem prizadevanju, pri katerem je našla že podporo in zaslombo pri osrednji vladi, našla tudi podporo in sotrudništvo pri deželni upravi, jo bode gotovo iz srca veselilo. Skupno delo v blagor kmetijskega in delavskega ljudstva bode potem tem uspešneje.

Bojimo se pa, da bodo zadruge po tem, kar se je zgodilo v deželnem zboru, po nesramnem klevetanju in zabavljanju »Narodove« klike, ki danes igra prvo violino pri deželnem odboru, le z največjim nezaupanjem sledile akciji deželnega odbora. Po vneboupajočih breztaktnostih »Narodovcev« je sedaj ne-

izogibna potreba, da deželni odbor pred vsem jasno pokaže, da ima dobrohotne namene za zadruge in da se nikakor ne identifikuje s smešno-hudobnimi tendencami označene klike. — Treba bode toraj deželnemu odboru postopati tako, da si pridobi zaupanje zadrug, da razprši mnenje, kakor da bi se deželni odbor identifikoval s hudobnimi naklepi ljudi okoli »Slovenskega Naroda«, — kajti sicer bi si vsaka zadruga trikrat premislila, predno bi dovolila deželnemu odboru, ki nima v tem pogledu nikake kompetence, vpogled v zadrugišno poslovanje.

Deželni odbor mora na jasnem biti, da je le prosta volja zadrug, če mu dovoli ta vpogled. Samo ob sebi je pa umevno, da se tak vpogled dovoli le dobrohotnemu presojevalcu, ne pa sovražniku, ki išče le orodje, da bi iz egoistično-političnih vzrokov razrušil krasno se razvijajočo stavbo samostalne gospodarske organizacije ljudstva!

Konečno še enkrat prihajamo nazaj na to, kar smo izpočetka trdili, da imamo iz vsega dr. Schafferjevega poročila vtis, da se je prizadeval objektivni biti. Vsekako pa je razvoj cele zadeve pokazal, da je konečno vedno še več razuma za gospodarske potrebe ljudstva, za socialna vprašanja časa in več objektivnosti v presoji takih vprašanj najti pri naših Nemcih, nego pri »Narodovi« kliki. In to je tudi znamenje časa, katero vzamemo na znanje.

Hrvatska ideja napreduje.

Iz Zagreba, 21. maja.

Odkar so bili nezadovoljni prebivalci grško-istočne vere v Bosni in Hercegovini od svoje najviše duhovne oblasti do dobrega podučeni, da so njihove pritožbe proti vladi bosanski popolnoma neopravičene, marveč da uživajo v verskem in narodnem pogledu jednako slobodo z mohamedovci in katoličani, dogodila se je v teh zasedenih deželah neka sprememba v političnih nazorih. Znano je dobro, s kakšno nado so ob času okupacije Hrvati zahajali v Bosno ter tamkaj zavzemali v službah odlična mesta. To ni bilo nič čudnega, saj je bil osvovitelj Bosne general Filipović tudi sam Hrvat. Toda Mažarom in Nemcem, ki so se s početka protivili okupaciji, je bilo nekaj protivnega, da zavladajo v tej hrvatski zemlji Hrvati. Navajeni gospodstva v monarhiji so si privajali isto pravo tudi v osvojenih deželah. Brez Mažara in Nemca se ne sme tukaj vladati, dualizem se mora tudi tukaj očitati. In to se je tudi zgodilo. Velik del najboljših hrvatskih činovnikov je moral zapustiti deželo in na njihova mesta so dohajali ljudje iz raznih krajev monarhije, le Hrvati ne. Vladalo se je brez Hrvatov in proti Hrvatom, kakor se je takrat sploh začel boj proti Hrvatski od strani Ogerske ter se dokončal deloma s padcem ministra Banffyja. Prenehal seveda še ni, toda pozna se, da ni tako oster, kakor v

Romanje v sveto deželo.

(Konec.)

XIX.

Rojstni kraj sv. Janeza Krstnika. — Frančiškanski samostan. — Hiša sijonskih žen. — Kraj Marijinega obiskovanja. — Vodnjak Filipov. — Samostan sv. križa.

Jako prijeten izlet za vsakega romarja je pač romanje k rojstnemu kraju sv. Janeza Krstnika. Iz mesta se napotimo skozi jafska vrata in gremo po cesti, ki vodi med ribnjakom Mamilla in bolnico za gobove v precej hribovito pokrajino. Po dveurni hoji dospemo po kameniti, strmi poti v trg Ain Karin, ali kakor ga imenujejo kristjani Sv. Janez. Bujno zeleneče terase, po katerih zori širokolistna trta in cveto pisane cvetice, obkroža prijazen trg, iz katerega nas že od daleč pozdravi veličastni frančiškanski samostan s svojo lepo cerkvijo. Samostan se dviga na onem mestu, kjer je po starem izročilu stala hiša Caharijeva in v kateri je bil rojen veliki predhodnik Odrešnikov.

S kupolo krita troladjina cerkev se odlikuje ne le po krasnem slogu, temveč posebno še po mojsterskih izdelkih krščanske umetnosti. Zlasti

je znamenita Murillova slika, ki nam predstavlja sv. Janeza v puščavi.

Od leve strani stranske ladje pride se po sedmerih stopnicah do skrivnostne dupline. V tej z mnogimi svetilkami razsvetljeni in z mramorom okrašeni duplini nahaja se blesteč oltar z napisom: »Hic praecursor Domini natus est« (tukaj je bil rojen predhodnik Gospodov)

Ko smo si vse to ogledali, obiščemo še samostan gostoljubnih oo. frančiškanov.

Vsak romar se tudi rad približa tukajšnjemu podružnemu zavodu sijonskih hčerá, ki tako blagosloveno delujejo v sveti deželi za blagor judovskega ljudstva, z geslom Kristovim: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.«

Blažena čustva navdajajo nas, ko zapuščamo trg, da obiščemo nekoliko minut dalje ležeči kraj, kjer je stala nekdanj hiša Caharijeva, in kjer je pozdravila Marijo teta Elizabeta z vzvišenimi in pomenljivimi besedami: »Blagoslovljena si med ženami in blagoslovljen je sad tvojega telesa.« In še mnogo svetejše besede so izrekle ustnice najsvetejše Device, ko je objela Elizabeto: »Moja duša poveljčuje Gospoda in moj duh se raduje v Bogu, mojem Zveličarju. Videl je

ponižnost svoje dekle in odsihmal me bodo blagrovali vsi narodi!«

Pač majhna je cerkva, katera kakor ponižnost najsvetejše Device pohlevno naznanja mesto obiskovanja, toda malokakšen kraj na zemlji se odlikuje po toliki svetosti, kakor ta kapelca med skalnami.

Vračajoč se v Jeruzalem obiskujejo romarji prav radi tudi vodnjak, kjer je Filip krstil dvornika etijopske kraljice.

Na to krenemo proti starodavnemu samostanu svetega križa. Ta častljiva hiša božja, sezidana in ustanovljena že v davnih časih, je v oblasti razkolnikov, in je mati vseh sv. križu posvečenih cerkvá. Na tem mestu je rastlo baje drevo, iz katerega so napravili težki križ za Kristusa. Za glavnim oltarjem je sreberni obroč na mestu debla sv. križa in v razpokanem skalovji se še pozna, kje so se vile njegove korenine.

Duhovita pravljica trdi, da je vzrastlo to drevo iz mladike z drevesa spoznanja v raj, torej z onega drevesa, katerega sadovi so zapeljali prva človeka v greh. Pravijo, da je bilo to mandeljevo drevo, katero je Adam zasadil, Noe rešil pred poginom ter ga na tem mestu zopet zasadil v zemljo, kjer so ga ljudje posekali in napravili

prejšnjih časih. V Dalmaciji se je med tem narodni duh silno okreplil v kljub raznim zaprekam avstrijske birokracije. Ta duh sega čez meje v sosedne hrvatske zemlje v Hercegovino in Bosno, a ravno tako tudi iz Hrvatske, odkoder se je naselilo mnogo domoljubnih ljudi raznih stanov po bosanskih krajih. A če je bosanska vlada dolgo časa negovala pravoslavne in mohamedance, niso zato zaostali katoliki, ki so se pod pokroviteljstvom svojega plemenitega nadškofa Štadlera visoko povzdignili nad ostalimi prebivalci. To ni moglo izostati brez upliva. Hrvatski duh se je oživil ravno med katoliškimi Hrvati, med katerimi je brez dvoma največ razumnosti. A ker se mohamedovci vsaj razumneji smatrajo za Hrvate, kar so tudi, je hrvatstvo po večini prebivalstva brez dvoma najmočnejši živelj v Bosni in Hercegovini. Politična razumnost tedaj zahteva, da se temu življu tudi po mogočnosti ugaja ter se mu ne protivi, kakor je to bilo do zdaj, a to tem bolj, ker je ravno ta živelj do cela bolj privržen Avstroogrski in ne gleda čez meje v druge države. In zares se je v novejšem času v tem pogledu nekaj spremenilo. Dočim so se dozdaj bosanske oblasti skoraj bale hrvatskega imena, a minister Kallay iskal pri najučenejšemu slavistu Jagiću pomoči, da se proglasi hrvatski jezik, ki se govori v Bosni in Hercegovini, z drugim imenom namreč »bosanskim«, kar mu je tudi »domoljubni« Hrvat Jagić ugodil seveda brez vsakega pravega temelja, se zdaj hrvatsko ime slobodno rabi, pa se je v novejšem času osnovalo mnogo hrvatskih pevskih in drugih društev z vladnim dovoljenjem. Zatoraj je vsakega Hrvata prav nemilo dirnolo pisanje čeških »Narodnih Listov« proti hrvatskemu pokretu v Bosni in Hercegovini, kakor so ga opisali neki češki državni poslanci, ki so prepotovali Bosno ter se sami prepričali o stanju okupirane pokrajine. Čudno sicer to ni od »Narodnih Listov«, saj zagovarjajo konsekventno Srbstvo v teh deželah, politično pa ni niti najmanjše, kajti gospodje v redakciji tega lista bi morali znati, da Bosna pripada po hrvatskem državnem pravu kraljevini Hrvatske in ne Srbiji. Vrh tega bi morala pa ta gospoda znati, da se z njihovim pisanjem podira lastna njihova zgrada češkega državnega prava s tem, če se zaustavlja izvršitev hrvatskega državnega prava. Oba naroda, hrvatski in češki sta vezana, da jeden drugega brani in podpira najvztrajneje v borbi za to državno pravo, ne pa da mu zapreke dela.

Prav zgodno in kakor navlaš se je dogodilo, da se je podalo početkom tega meseca okoli 60 najodličnejših Čehov na potovanje v Bosno in Hercegovino in sploh na slovanski jug. Prepotovali so Dalmacijo, Hercegovino, Bosno in Hrvatsko ter prišli te dni v Zagreb, od koder so se odpeljali k Vam v Ljubljano. Povsodi so jih sprejemali Hrvati tako ljubeznivo in prijazno, da se ne morejo dosta nahvaliti. V Spljetu, Dubrovniku, Mostaru, Sarajevu, Travniku, Jajcu. Sisku in posebno pa v Zagrebu so se mogli Čehi prepričati, da povsodi stanuje le en rod namreč hrvatski v tako pretežni večini, da se morajo vse te zemlje

zvati hrvatske in nikakor drugač. Vsi govori, pozdravi, pesme, zabave, vse to je bilo hrvatsko in Čehi bodo to brez dvoma, čim se povrnejo v svojo domovino, opisali ter dokazali »Narodnim Listom«, da krivo pišejo in da se mora v tem pogledu z resnico na dan. To je za Hrvate vrlo važen dogodek. Čehi so močan faktor v monarhiji, ž njimi v zvezi morejo postati tudi Hrvati isto na jugu, kar so oni na severu. Led je, rekel bi, prebit, tudi v Bosni in Hercegovini je prišla hrvatska ideja na površje, četudi je bila toliko časa tlačena. Ta ideja hrvatskega državnega prava mora se gojiti neprenehoma in z vso odločnostjo. Hrvatska, Slavonija, eden del Istre, Dalmacija, Bosna in Hercegovina so pripadale od nekdanj hroni hrvatske pa spadajo po državnem pravu še sedaj. Seveda imamo protivnikov te ideje na vseh straneh le odveč, ali če se vzbujena ideja ukorenini v narodu, nikdo več je ne bo razdril, in priti mora čas, da se izvede. A ta čas za Hrvatsko ne more biti daleč, kajti Avstroogrski mora že po svojem položaju to idejo izvesti, če se hoče sploh na jugu vzdržati. Tedaj pride čas seveda tudi za slovenske dežele, da stopijo v ožjo zvezo s sosedno Hrvatsko, saj je njih osoda zavisna popolnoma od njenega položaja. Nekateri hrvatski časopisi seveda ne verujejo v stalnost vsega tega, kar se godi v Bosni in Hercegovini. Večkrat so bile že državne oblasti Hrvatom preprijazne, posebno če so jih potrebovali za kakšno podjetje. A tako treba vzeti tudi ta pojav.

Ne trdimo, da nimajo prav, to je stara in poznata politika avstrijska. Toda tako ne more večno trajati. Zdaj hitro napredujemo. Na jugu mora priti do spremembe prej ali kasneje. Hrvati in sploh Slovani moramo biti oprezní. Narod moramo pripraviti za te dogodke. Bode li narod poučen o svojih pravicah in pravičnih zahtevah, ne bode mu jih mogla vzkratiti tudi državna vlast. Politično dobro odgojen narod more se opirati svojim protivnikom v vsakem pogledu. In za ta odgoj morajo skrbeti domoljubi in vspeh ne more izostati Zategadelj ne vprašajmo, misli li državna oblast iskreno, če popušča kje od svojih poprejšnjih krivih nazorov, nego delajmo in vršimo svojo domoljubno dolžnost: pripravljajmo narod za odločni boj, ki mora priti prej ali kasneje.

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. maja.

Notranje politični položaj se tekom večrajšnjega dne ni prav nič spremenil, poostrišlo se je le še bolj nasprotje mej obema državnima polovicama. Najbrže se reši preporno vprašanje na račun avstrijskega ministerskega predsednika grofa Thuna, ker je vladar že pred Szellovim nastopom odobril njegov načrt z ozirom na nagodbo. Mogoča je sicer rešitev tudi na ta način, da se umakne s pozorišča Koloman Szell, ker bi potem postala brezpomembna njegova mažarski parlamentarni večini dana beseda. Na ta način bi se potem lahko rešila v smislu zahtev avstrijske vlade. Toda ako se bodo merodajni krogi ozirali

na zahteve Mažarov, ne bo zmaga na strani grofa Thuna. Kako so oholi mažarski vodilni krogi, kaže nastopni odstavek iz glasila »Budapesti Naplo«, ki piše: Facit je, da grof Thun mora iti. Ako se bo zanj potegovala večina, mora tudi ta zginiti s pozorišča. In ako bi se tudi državni zbor postavil na stran Thunove vlade, šel bo tudi ta. Nemogoče je toraj, da bi propadli Ogrí s svojimi zahtevami. Večje predrznosti si pač ne moremo misliti, kakor je izražena v teh besedah. Oholim Mažarom na ljubo naj se toraj v Avstriji vse umakne s pozorišča in slepo sledi po njihovih stopinjah v največjo škodo avstrijskih prebivalcev. Ako je le količkaj pravice na svetu, se ta zlobna želja in zahteva mažarskih prenapetežev ne bode izpolnila.

Vatikanski zastopnik v Haagu, msgr. Tarnassi, je, kakor smo že omenili, za čas mirovne konference odsoten in biva sedaj v Luksemburgu, na drugem sedežu svojega diplomatskega poslanstva. Židovsko-liberalni in framasonski listi so skovali iz tega dejstva kapital in pravijo, da se je to zgodilo vsled nekega razpora s kraljico in nizozemsko diplomacijo. Tej trditvi ugovarja Tarnassi pisoc: »Leon XIII. je bil mnenja, da bi moja navzočnost v mestu, kjer se vrši konferenca, mogla dovesti do neprijetnosti. Ker sem diplomat, bi moral večkrat vsprejemati in vračevati neprijetne obiske, kajti neizogibno bi bilo za-me osebno občevanje z raznimi odposlanci. Potem bi bi bili pa zastopnika svete stolice gotovo sumničili, da ruje za kulisi. Ker pa želi sveti oče konferenci najboljšega uspeha, je tudi odvrnil vse, kar bi provzročalo neprilike.«

Mirovna konferenca v Haagu nadaljuje ali pravzaprav pričinja svoje delo v treh izvoljenih komisijah in posamnih pododdelkih. Toda že iz samih priprav je razvidno, da se je preložilo vse težišče bodočih razprav z razoroženja na mirovna sodišča ali razsodišča. To je razvidno iz poslovnega načrta, ki ga je razvil predsednik baron Staal v svojem otvoritvenem govoru in to potrja tudi vodivni ruski list »Novoje Wremja«. Tudi ta list je mnenja, da treba pri posvetovanjih posebno ozirati se na razsodišča. Vprašanje glede razoroženja mora konferenca obravnavati zelo previdno. Na takojšnjo rešitev tega vprašanja itak nihče ne računa. Vse drugače pa je z vprašanjem glede razsodišč. Z njihovo ustanovitvijo ustvaril bi se nov mejnarodni red, ki bi otežkočil krvave vojske. Tudi določila genevske pogodbe se bodo razširila v duhu ruskega načrta. V Rusiji prevladuje prepričanje, da se mirovna konferenca ne razide preje, dokler ne dokaže, da je pravo pogodil ruski car, ko se je obrnil do velesil z namenom omiliti grozo krvavih vojsk.

Italijanski parlament se je sošel včeraj k novemu zasedanju, ki pa bo, kakor kažejo vsa znamenja, gotovo še burnejše, kakor je bilo ravno minulo. Preustrojena Pellouxova vlada ima v zbornici skoro ravno toliko nasprotnikov, kakor jih je imela pred prelevitvijo. Opozicija bo takoj stopila na noge, kakor hitro odda vlada svojo izjavo glede Sanmunske zadeve. Računa se, da bo trajala raz-

iz njega Kristov križ; drugi zopet trdijo, da to ni bilo mandeljevo drevo, temveč cipresa ali celo oljka.

Globoko zamišljen se loči romar od samostana; solnce se nagiba k zatonu ter nas opominja, da pospešimo svoje korake proti Jeruzalemu.

XX.

Romanje v Emavs. — Cerkev sv. Kleofe.

Radi dolge in težavne poti najbrže ne bodo šli vsi romarji v Emavs; vendar naj podamo tudi o tem kraju nekoliko podatkov

Pot drži skozi Damaskova vrata, mimo grobov sodnikov in po Lišta-dolini pridemo na višino Samuelovo. Križarji so jo zvali goro veselja, ker so odtod prvič ugledali sv. mesto. Tukaj je bila nekoč opatija premonstrancev, a zdaj je v razvalinah; vidijo se le še sledovi o bivšem samostanu. Izročilo pripoveduje, da je bil tukaj rojen in umrl Samuel.

Po kameniti stezi stopamo do vasi El-Kubeibe, katera stoji na mestu nekdanjega Emavs. Ko ugledamo ta kraj, tik katerega se nahaja naselba oo. frančiškanov, nam prideta v spomin ona dva učenca, ki sta tako žalostno prišla semkaj ter

se razgovarjala o dogodkih zadnjih dni. Približala sta se nekemu iste poti idočemu potniku. Skupaj gredo dalje in se pogovarjajo o smrti Krista, velikega preroka, od katerega sta upala odrešitve Izraelove. In sedaj jima začne tujec z razločno besedo razlagati pisma, po katerih je moral Krist trpeti in umreti. Potem pridejo v trg Emavs, kjer je bil Kleofa, jeden izmed obeh učencev, doma. Veselo vsprejme tujec Kleofovo vabilo in gre z njima v gostoljubno hišo. — »In ko je sedel z njima pri mizi, vzela je kruh, ga blagoslovila ter ga jima dala«, in padlo je raz njunih očij kakor luske in spoznala sta v prijaznem tujcu ljubljene Zveličarja.

Ta kraj, kjer se je dal Jezus spoznati svojima učencema ter vtil nebeško tolažbo v njuno užaljeno srce, je veljal kristjanom za veliko svetišče. Po starem izročilu je bil Kleofa na onem mestu, kjer se je dal Jezus spoznati, od Judov umorjen in ravno tam tudi pokopan. Razvaline križarske cerkve in tudi ondotna frančiškanska cerkev nam to potrjujeta.

Z nekakim globokim čutom lomi romar od gostoljubnih frančiškanov podani mu kruh, ki ga

spominja kruha življenja, katerega je tu Jezus posvetil in razdelil učencema. Naj bi bili tudi mi deležni tega blagoslova. S to iskreno željo zapuščamo Emavs.

Sklep.

Približale so se zadnje ure našega tukajšnjega bivanja, in kakor ob prihodu, tako in še bolj smo pri odhodu ginjeni. Po milosti božji nam je došla sreča, da smo obiskali sv. deželo in počastili svete kraje, kjer je bil Jezus Krist rojen, kjer je živel, trpel, umrl in bil povelčan. — Poslavljam se od tod pač za vselej, za celo življenje. Kako bi se mogli dovolj zahvaliti z besedami za toliko srečo, ki nam je došla! Iz drhtečega srca izvirajo naše molitve in iz vse svoje duše priporočimo še enkrat sebe, vse svoje drage, papeža, domovino in cesarja milosti in varstvu Gospodovemu.

Poslednjikrat se ozremo na Jeruzalem! V tem slovesnem trenutku šepetajo naša ustna obljubo psalmistovo:

»Ako pozabim tebe, Jeruzalem, pozabil bodem tudi na svojo desnico; in moj jezik naj se prime neba, ako ne bodem smatral Jeruzalema svojim največjim veseljem.«

prava o tem vprašanju tri do štiri dni. Čudno je vsekako, da vladni nasprotniki tudi sedaj ne marajo pritrditi vladnemu načrtu, ko je kitajska vlada posredovanjem Anglije izjavila, da ne bode nasprotovala izkrcanju italijanske posadke in da tako rekoč prepusti Italiji v last omenjeni zaliv brez vsakega boja. Italijanski strahopetneži, znani izza vojake z afriškimi Abesinci, se najbrže že sedaj tresejo pred poznejšimi napadi od strani kitajskih domačinov in zaradi tega ne marajo ničesar čuti o kitajskem obrežju. Druga točka opozicijskega bojnega načrta je predsedniško vprašanje, ker je brez dvojbeno, da odloži sedanji predsednik poslanske zbornice svoje častno mesto. Na njegovo mesto kandidujejo nekateri Colomba, drugi Palbertija. Obe kandidaturi bi podpirala seveda tudi vlada, ker sta oba pristna vladinova, nasprotovala bi jima pa z vso silo opozicija. V tem slučaju seveda ne more računati lahko na kak poljen uspeh.

Emilio Castelar †. Včeraj nam je sporočil brzovjav, da je umrl 25. t. m. znamenit španski državnik Castelar, ki si je pridobil mnogo zaslug za Španijo, kar priča mej drugim tudi to, da bo danes pokopan na državne stroške. Pokojni je bil vodja republikanske stranke. Za časa revolucije v letu 1854 se je pridružil Castelar kot 22-letni mladenič demokratiški stranki. S tem trenutkom je zaslovelo njegovo ime po celi državi. Imel je sicer pri svojem delovanju precej nasprotnikov, toda v svoji stranki, ki se je vedno bolj množila, si je pridobival vedno več somišljenikov. Ko se je v letu 1873 odpovedal kralj Amadej in se je proglasila republika, je vstopil Castelar v zunanje ministerstvo, toda vsled razpora mej republikanci in radikalno strujo je kmalu odložil ministersko čast. Še isto leto pa se je povspel do ministerskega predsedstva. Ustanovil in preosnoval je armado proti karlističnim uporom. S tem činom si je pa zopet nakopal nasprotstvo svojih tovarišev. Pozneje se ni več povspel na ministerski sedež, zastopal je le Barcelono v parlamentu, kjer pa v zadnjem času ni imel nikakega vpliva. Sedaj je pa tudi vlada uvidela precejšnje njegove zasluge in kraljica ter vlada je izrazila sožalje njegovi rodbini.

Protektorat nad katoličani na Kitajskem je, kakor znano, v rokah francoske vlade, kar je priznal tudi kitajski cesar v svojem zadnjem dekretu. To pa ni povšeči nekaterim drugim državam, posebno pa ne Nemčiji, Italiji in Belgiji. Te tri države, pred vsem pa Italija in Nemčija, hočejo skupno ugovarjati pri Vatikanu ter mu naznaniti, da bodo že same varovale svoje državljane na Kitajskem. Seveda se na te grožnje nihče ne bo oziral, najmanj pa Vatikan, ker je le preveč znano, kako so se dosedaj Italijani in Nemci brigali za interese katoličanov.

Cerkveni letopis.

Misijon v Polici pri Višnji Gori.

Dnevi od 8. do 17. majnika so bili za poliške farane prazniški dnevi, kajti obhajali smo misijon, katerega so vodili gospodje misijonarji: U. Nežmah, M. Klančnik in J. Pediček. Res ginljivo je bilo videti družine po hišah, kako vestno so se že eden mesec poprej vsak večer s skupno molitvijo pripravljali na sveti misijon, da bi si tako od Boga izprosili potrebne milosti božje, da bi sveti misijon med njimi obrodil obilni sad dušnega prerojenja, dobrih sklepov in lepih čednosti. In kolikor bolj se je približeval določeni čas misijonskih dni, toliko bolj se je kazala gorečnost med farani v pripravljanju zlasti zadnji teden z opravljanjem skupne devetdnevne zvečer po Marijinem zvonjenju v župnijski cerkvi, oddaljeni farani pa so se shajali pri svojih podružniških cerkvah. In res te molitve niso bile brez sadu, obrodile so namreč splošno gorečnost in vnemo za pobožno obhajanje sv. misijona. S sveto naukušnostjo in prirčno željo, da bi to sveto pobožnost tako opravili, da se bodo ob smrtni uri z lahko vestjo in s trdnim zaupanjem v milost božjo mogli spominjati te prelepe pobožnosti in dobrih sklepov, ki so jih o tej priliki storili, so brez izjeme stari in mladi s tako vnemo, kakor o največjih praznikih hiteli dan na dan na vse zgodaj v cerkev, kjer so večinoma vztrajali pri vseh dopoldanskih pobožnostih, ravno tako tudi popol-

dan. Dan na dan je rasla gorečnost med ljudstvom in je zadnje tri dni na vrhunec priklopela. Kako ginljivo n. pr. se je vršila dva dni pred sklepom pobožnost sprave v cerkvi in sploh po vsej fari, ko so se namreč zvečer ob 8. uri mesto misijonskega zvona po vseh cerkvah vsi zvonovi oglasili ter glasno opominjali vsakterega, da naj se spravi s svojim bližnjim. Tako se je vsa fara vestno in dostojno pripravila na skupno sveto obhajilo, katero se je vršilo zadnja dva dni (t. j. 15. in 16. majnika).

Ginljiva pobožnost se je še posebno razodevala zadnji dan, namreč pri slovesni procesiji s prelepim novim, s svežimi vencami dostojno okrašenim misijonskim križem, katerega so nosili odlični farani in pred katerim je šlo 134 deklic, katere so kot novo ustanovljena Marijina družba svetile s svečami.

Da se je ob ugodnem, lepem vremenu lepo vršila slovesna procesija, pri kateri je bilo mnogo ptujcev pričujočih, mi ni treba posebej omenjati.

Drugi dan po sklepu se je vršilo slovesno opravilo za verne mrtve. Tudi ta dan so večinoma skoraj vsi farani prejeli sveto obhajilo, katerega so pa darovali za svoje ranjce v večnosti s pobožnim namenom, da bi tudi duše ranjcev v večnosti deležne postale odpustkov svetega misijona.

Tako se je končala ta prelepa pobožnost; Bog daj, da bi rodila mnogo lepega sadu za čas in za večnost. Gospodom misijonarjem, ki se s tolikim naporom žrtvujejo za tako blagi in vzvišeni namen, se najprisrčneje zahvaljujemo ter jim najtoplejše želimo tisoč- in tisočkratno plačilo v večnosti.

Glasba.

Laudes Eucharisticae tam in processionibus quam in expositionibus servientes. Composuit Ign. Hladnik. Op. 36. Labaci. Typis I. Blasnik. Sump. tibus Auctoris. 1899. Pr. 40 kr.

Znani in marljivi skladatelj nam je podal v štirih himnah, predpisanih za slovesnost obhoda v praznik presv. Rešnjega Telesa zares veličastno glasbo, ki se bo dobro in po močnem zboru predavana slišala veličastno. Skladatelj sicer hodi svojo pot in prav zato imajo njegove skladbe originalnost. V polifoniji je skladatelj jako spreten; zato pa se skladbe pojejo lahko, ker so celotne. Hladnik zasluži častno mesto med slovenskimi skladatelji in veseli nas, da poseza slovensko pevsko občinstvo kaj rado po Hladnikovih skladbah.

Skladbe te živo priporočujem in čestitam skladatelju na odličnem delu.

Fajgelj.

Tedenski koledar.

Nedelja, 28. mája: 1. pobink. Sv. Trojica, Avguštin K., evang.: Meni je dana vsa oblast. Mat. 28. — Ponedeljek, 29. mája: Maksim šk. — Torek, 30. mája: Feliks p. — Sreda, 31. mája: Angela d., Patronila d. m. — Četrtek, 1. junija: Sv. R. Telo. Juvencij m. — Petek, 2. junija: Marcellin in drugovi mm. — Sobota, 3. junija: Klotilda kraljica. — Solnce izide 1. junija ob 4. uri 19 min., zaide pa ob 7. uri 38 min. — Lunin spremen: Zadnji krajec 31. mája ob 11. uri 53 min. zvečer. — Dan zraste do 21. junija za 16 min., in se skrči do 30. junija za 3 minute. — Musica sacra v nedeljo, 28. mája: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Maša »O clemens« zl. dr. J. Benz, graduale A. Foerster, ofertorij I. Rink.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 27. mája.

(Dobro došli!) Vsem udeležencem vseslovenske delavske slavnosti kličemo iz srca: Dobro došli v beli Ljubljani! Dobro došli rojaki Slovenci iz raznih krajev naše domovine, dobro došli bratje z juga in severa! — Ljubljančani, znani po svoji podedoyani gostoljubnosti, vas iskreno pozdravljajo v svoji sredi. Vsi udeleženci te slavnosti naj se nauduše ta dan za krščansko socialno delo, ki naj se vsaki dan lepše razvija po naši domovini ter naj jej donaša blagoslov krščanstva: omiko, blagostanje in napredek.

(Pozdrav vseslovenskemu delavskemu shodu.) Prosvetli knez in skof mariborski je na povabilo pripravljavnega odbora pismeno sporočil, da se zaradi svojih škofovskih opravil žal ne more udeležiti jutrišnje slavnosti, da pa želi zborovanju v duhu najzdatnejšega uspeha, proseč Tolažnika sv. Duha, da vodi slovenske delavce in blagoslovi njihova hvalevredna prizadevanja. — Hrvatsko pevsko društvo »Kolo« v Zagrebu je pozdravilo slavnost v posebnem pismu, želeč najboljšega uspeha, »jer smo mi u duhu uvijek uz našu dičnu braću Slovence, koji s jednakim ponosom uvijek dižu zastavo narodnosti in sv. vjere krščanske«.

(Bakljada in serenada) danes zvečer ob 1/8. uri obeta biti prav sijajna. Otvorijo jo Gorenjci v narodni noši, za njimi korakajo danes došli gosti, godba in pevci. Pevski zbor pod podstvom gosp. Sachsa bo močan nad 60 glasov.

(Sto društev) se udeleži jutrišnje delavske slavnosti. — To jasno kaže, kako močna je že krščansko-socialna organizacija.

(Bratje Hrvatje iz Siska) došli so v Ljubljano na vseslovensko delavsko slavnost danes popoldne ob 1. uri. Na južnem kolodvoru so bili najprisrčneje sprejeti. — Naši bratje iz Zagreba dojdejo zvečer ob 1/6. uri. Iskreno pozdravljeni v beli Ljubljani!

(Vseslovenska delavska slavnost.) Udeležbo so konečno naznanila društva: 94. Posojilnica v Radovljici; 95. Posojilnica in hranilnica v sv. Križu pri Litiji; 96. Posojilnica v Trnovem. 97. Gospodarsko društvo v Trnovem; 98. Prostovoljno gasilno društvo v Polhovem Gradcu; 99. »Křestanskosialny spolek pro království Českú« v Pragi; 100. Posojilnica in občina Srednja Vas v Bohinju.

(»Slovenski Narod« pa vseslovenska delavska slavnost.) Mi samo konstatujemo, da se je zgodilo, kar so pričakovali vsi poznavatelji taktike naših naprednjakov. Skušajo namreč ti možje provzročiti ob priliki vseslovenske delavske slavnosti izgrede, da bi potem kričali: »Lejte, kakšni so krščanski socialci!« Sinočni »Narod« hujska naše meščanstvo proti udeležnikom omenjene slavnosti. Mi sigurno pričakujemo, da se naše meščanstvo ne bo dalo vzbuniti po »Slov. Narodu« in da se bodo vsi klikini naklepi izjalovili. Ljubljanski prebivavci bodo pokazali gostom, katere »Narod« psuje, da prihajajo »nepovabljeni«, da je ljubljansko meščanstvo gostoljubno in da je klika, kadar hoče uprizoriti izgrede, osamljena.

(Shod poslancev.) »Slov. Narod« je 25. t. m. objavil nastopni brzovjav: Z Dunaja: »Pri podpredsedniku dr. Ferjančiču je bilo danes posvetovanje, katerega se je udeležil tudi ljubljanski župan Hribar. Sklenilo se je sklicati shod vseh slovenskih državnih in deželnih poslancev in sicer na petek dne 2. junija v Ljubljano, da protestuje proti nemškimi narodopolitičnim postulatam. — To je pač največji političen humbug, kakeršnega je zmožen le župan Hribar. Ni še mesec dni, kar je isti župan Hribar v deželnem zboru kranjskem zagovarjal potrebo podpore nemškemu gledišču v znesku 6000 gld. ter pobijal z vso zvižnostjo povišanje podpore »Naši straži« od 100 gld. na 1000 gld. in sicer v obeh slučajih tako izvrstno, da se nobenemu nemškemu poslancu ni vredno zdelo oglasiti se za besedo, in sedaj, ko je v deželnem zboru Nemcem vse dovolil, pa hoče na shodu proti zahtevam Nemcev protestovati! — Mej drugim v svoji izjavi Nemci za Kranjsko zahtevajo, da se jim zagotovi večji vpliv v deželnem šolskem svetu. In proti temu naj ugovarjata Hribar in dr. Tavčar, ki sta spravila nemškega liberalca dr. Schafferja v deželni šolski svet!! — In taki ljudje se drznejo sklicevati vse slovenske poslance na protestne shode, ljudje, ki so politični zavezniki Nemcev in nemškutarjev na Kranjskem. Na ta lim se bodo pač vsedli le — kalini, zato jako dvomimo, da bi se katoliško-narodni poslanci udeležili takega shoda, ker je brez pomena, dokler so »Narodovci« politični zavezniki nemških liberalcev v naši deželi.

(»Prekanjena« svinjina.) Lepa stvar je polemika. Dobro je, če nasprotnika, ki te je napadel, zgrabiš in ga streseš, da mu klopota okostje. — Dobro je, ako zberaš, kolikor jih je naredil v polemiki s tabo, napake, in ga zgrabiš zanje, samo

te napake ne bodijo — tiskovne. »Slov. Narod« pa, hoteč opravičiti »pravno« mnenje tistih, ki so zavržli ugovor mestne opozicija, zgrabil nas je za — tiskovno pomoto. Izjavljamo torej, da je v sobotnem listku »Javna zahvala« v stavku: »Dva razloga pozna ta občinski svetnik, ki govorita proti tajnosti skrutinija«, brati prav »ki govorita proti javnosti skrutinija«. S tem je padel »Narodov« četrtkov listek v neizmerno morje praznote. Ako bi hoteli tako polemizovati, kakor skuša »Narod«, potem bi morali pripomniti k »Narodovi« dnevni vesti »Jedilni list kapucinov« to-le: »Narod« sistematično izbera iz vseh liberalnih in socialističnih nemških listov napade na duhovščino. Ako se potem ti napadi pokažejo kot popolnoma neosnovani in podli, kakor se je to zgodilo pri toli obrekovanem bratu Flamidien-u, kateremu so sedaj celo nekateri liberalni francoski in nemški listi dali v izjavah zadostilo, in so obsojali postopanje proti njemu, potem »Narod« — molči. Da se pri takem marljivem delovanju mora osmešiti, je neizogibno. Iz omenjene domače vesti je razvideti, da »Narodu« ni všeč: 1. da so sploh nove maše, 2. da so pri novih mašah navzoče belo opravljene deklice, 3. da so ob priliki nove maše banketi ali sicer gostije. Glede prve točke mu verujemo, da bi mu bilo najljubše, ko bi sploh duhovna več ne bilo. Glede druge točke bi mislili, da bo »Narod« v času, ko celo učenke višje dekliske šole strežejo pri gostovanju ptujim gostom, kar gotovo ni v šolskem načrtu, vsaj toli liberalen, da se ne boče repenčil, ako se kje udeležujejo deklice cerkvenega opravila. Glede tretje točke pa je »Narod« v svoji gorečnosti, da bi naštel čim več jedil, ki so se baje zaužila pri pojedini, kar večkrat navedel pecivo in tako pridobil par točk jedilnega reda več. Svatje so celo jedli »belo« juho in pili »črno« kavo! Grozno! Najpristnejši liberallec mora se zgrašati. V naglici je zapisal ali tiskal, da so svatje jedli celó »prekanjeno« svinjino. Ali je tudi »Narodova« dnevna vest prekanjena, kakor bi po mnenju osnoveatelja morala biti? Mislimo, da ne.

(Osebne vesti.) Župnik pri Sv. Ivanu poleg Trsta, veleč. g. Ivan Treven, je imenovan papeževim komornikom z naslovom »monsignore«. — Dež. sodišča svetniki gg. A. Fleischer, A. Jakopič in vitez Nadamlenzki so imenovani svetniki pri višjem sodišču za Primorsko v Trstu. — Č. g. l. Koršič, kapelan pri sv. Ignaciju v Gorici, je imenovan c. in kr. kapelanom pri mornarici.

(Deželni zbor gorški) je imel danes popoldne po dolgem prestanku zopet sejo. Na dnevnem redu je 13 točk, mej temi je izvolitev treh odsekov, enega dež. odbornika in poročilo glede šolskega zaklada.

(Isterski deželni zbor) je včeraj po daljši debati vsprejel načrt zakona, da se uvede pristojbina od bicikljev. Dopolnilni volitvi v mestnih skupinah Pazin in Piran sta bili overovljeni. Pri tej priliki je posl. Bartoli trdil, da je okr. glavar v Pazinu postopal nezakonito. Vladni zastopnik je branil okr. glavarja. Načrt zakona za železnico Trst-Poreč-Kanfanar so izročili odseku.

(Iz Metlike.) Naš ljubeznivi prijatelj, znani »Konfucij Kvas« v »Narodu« nekaj kvasi o bilanci našega kmetiškega društva. Ker smo povsem spoznali, da nima niti pojma o kakem drugem računu, kot o svojih »tarifih«, zato ga uljudno povabimo — četudi neuda, da se potruji k nam, in ga »brezplačno« podučimo, kako se dela bilanca. Znana njegova »umazana« afera je namreč odkrila med drugim tudi, da je on »plačan zagovornik« metliških trgovcev. Res, lepa reč to! Nadalje svetujemo našemu lepemu Kvasu, naj naredi kar prej mogoče pravilno bilanco svojih neštevilnih dolgov, in naj se kmalu »izlupi« iz njih, sicer mu pojde še trda. — Toda ad rem! Naš razsvitljeni Konfucij noče vedeti, kako je to, da znaša v bilanci vrednost blaga za celih 193 gld. 73 kr. več, kot smo pa mi dali zanj. Če tega ne »zgrunta« vsaj do prihodnje »polne lune«, mu pa povemo nekoliko o inventuri, rabatu, dobičku itd. Lažnjivo piše naš dragi Konfucij glede gotovine v blagajni koncem leta. Gotovino išče ta Krjavelj namesto med prejemki in izdatki — čujte! — v »konto zgube in dobička«, in še tu izpusti na jedni strani postavko »dobiček pri blagu« na drugi strani »obresti od deležev« in nazadnje pride do »zaželenega« zaključka: »tudi v tem oziru je ra-

čunski sklep nepravilen«. Oj ti konfuzni Konfucij! Vedoma napačno piše in ker mu ne gre skup, smo tega mi krivi! To je že infernalno! Ako ste tako radovedni in bi radi vedeli vse posamnosti — zakaj se ne vpišete za uda in bi lahko pri obnem zboru vse zvedeli. Vprašamo pa Vas — Konfucijus Kvas: Zakaj niste lansko leto tako temeljito preštudirali bilance naše »ne svete« I. dol. posojilnice in pogledali skozi svoj zlati »šči-palnik«, kje se nahaja med passivi znanih 27.000 gld. in med aktivih onih 360 gld. ki so bili namenjeni ponesrečencem po toči? No, ta je liberalna — svobodna, zato jo pustite v svobodi a mi tičimo baje v »klerikalnih sponah« — zato le z lo-parjem po nas, Konfucijus Kvas. Mogoče se celo v Metliki skriva znani klerikalni zmaj! Le poiščite ga, časa imate dosti, morda si s tem zaslužite »častno občanstvo«. Ljubeznivi moj Konfucij, ko bi bili prišli k obnemu zboru našega društva, bi bili tudi slišali, kako je oni bivši ud, kateri je raznesel laž o zlitem črnilu po knjigi, to obrekovanje pred vsemi preklical! Seveda Vam je to vse jedno, da imate le tvarine za obrekovanje. — Mi se zato ne brigamo in gremo naprej svojo pot.

(Venček cerkvenih pesmi za šolarje), katerega je izdalo in založilo kat. tiskovno društvo v Mariboru, obsega na 48 straneh trideset, po cerkvenem letu razdeljenih cerkvenih pesmi. Pridejane so tudi kratke mašne molitvice, molitev po tihi sv. maši in skrivnosti sv. rožnega venca. — Velja komad 10 kr., 50 komadov 4 gld. in 100 komadov 6 gld. 80 kr., proti predplači. Poština za komad 2 kr., za 50 in 100 komadov 30 kr. Naročuje se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroške ulice šte. 5. Pripravlja se tudi izdaja za organiste, t. j. spremljevanje s pred- in poigro, ki pa izide pozneje.

(Kardinalov klobuk) prinese knezu in nadškofo goriškemu dr. Missii, kakor tržaški listi poročajo, papežev nečak grof Camillo Pecci.

(Sava) je vsled zadnjega deževja jako narastla. V Zagrebu je že včeraj bila 130 m nad normalom. Na Posavini je voda že mnogo polja zalila.

(Strela.) Iz Črnega Vrha nad Idrijo, 25. maja: Danes zjutraj ob 3/4 5. uri je tresnilo v hlev posestnika Janeza Raznožnika iz Črnega Vrha hišna št. 37. Domača požarna bramba je prihitela na lice mesta in posređilo se je, ogenj omejiti na gospodarsko poslopje, ki je do tal pogorelo. Živino so vso rešili. — Da se je pripetila ta nesreča dva meseca kasneje, ko usahne voda v vodotoču vsled suše, bi bil ves trud zastoj in velika nesreča bi bila zadela Črni Vrh. Zato se usojamo uljudno vprašati slavni deželni odbor, kdaj bode rešena že dvakrat vložena prošnja za podporo pri napravi potrebnega kala (reservoir), da ne boče primanjkovalo vode v slučaju požara?

(Občni zbor »Sloge«) se je vršil minoli četrtek v Gorici. Kakor čitamo v včerajšnji »Soči«, je bilo zborovanje jako živahno. Predsednik dr. Gregorčič je poročal o delovanju društva v minolem letu. Delovanje iz raznih vzrokov ni bilo povsem povoljno. Društvo mora dobiti stalnega tajnika, ki boče vodil vse posle društva. Glede razmerja lista »Soče« z društvom »Sloge« in učiteljskih plač je bila daljša debata, katere so se udeležili učitelji Medvešček, Vrtovec, Bajt in Likar, dalje dr. Tuma, A. Gabršček in predsednik. Vsprejet je bil predlog, da bodoči odbor poskrbi za novo glasilo, ako se zedinijo sedanji listi. Poglavitna točka je bila volitev novega odbora. Gospodje dr. Tuma in A. Gabršček sta izjavila, da zopet kandidujeta v odbor. Predsednikom je bil soglasno izvoljen veleč. gospod dr. A. Gregorčič, odbornike pa so volili z listki. Po 253 glasov so dobili grof Alfred Coronini, dr. Franko in dr. Rojic, vikarij Josip Mašera 241, župan Klančič 235, J. Dermastia 221, B. Grča 192, dr. Tuma 164, ki so izvoljeni, za devetega odbornika pa bo treba ožje volitve, ker so ostali v manjšini Vrtovec, Medvešček, Gabršček, Križman in Lovrenčič.

(Občinske volitve v Istri.) Za novo ustanovljeni občini Pomjan in Marezige so razpisane občinske volitve, ki prično dne 5. junija in bodo trajale do 10. istega mesca. V občini Marezige ne boče volilnega boja, ker ondi so Italijani brez moči. Tem burneje utegne biti v Pomjanu. V tej občini ima koperska gospoda svojo posest in volilno pravico. Poleg tega je v pomjanski občini

tudi žalibog Slovencev, ki se dajo zavajati od koperske gospode. Ako se vzame, da je v samem Pomjanu narodnih odpadnikov kakor so Bartolich in Gugnaz (Gonjač), je lahko razumeti, da stvar ne boče lahka. Italijanski večini isterskega dež. zbora je bilo pač to vse znano, zato se je potrudila za delitev te občine; ker je vedela, da ne zmaga v celi veliki občini, pa jo je razdelila, da tem ložje zmaga v Pomjanu. Sicer tudi na Pomjanu še niso zmagali, kajti naše ljudstvo se izborna pripravlja na boj in ako boče slo vse porodu, utegne biti pijača Italijanom precej omejenjena. Našemu ljudstvu pa velja še posebej zdaj zadača, da s krepkim pritiskom za vselej izrine lahonske mogotce iz te važne občine Pomjanske. Minole dni so bile občinske volitve v Žminju. Na teh volitvah ni bilo posebne borbe. V tretjem razredu je zmagala s 16 glasovi stranka, ki ne soglašala z dosedanjo upravo. V II. in I. razredu je šlo brez boja, zmagala je tudi omenjena narodna stranka. Sluti se pa, da so prišla med domačini samimi neka nesoglasja, ker je bil bivši načelnik vse hvale vreden mož.

(Zaprlj) so v sredo odgovornega urednika »Sentinelle« A. Corsiga. V njegovem stanovanju je bila preiskava in uspeh je bil, da so ga zaprli.

(To je res čudno!) »Edinosti« se poroča, da zidajo v cesarski konjarnici v Lipici pri Trstu nov hlev in da vodi delo nek Nemeč Krause. Ta človek pa popolnoma prezira Slovence, dasi je Lipica v čisto in izključno slovenskem kraju. Izmed 200 delavcev pri tem delu je samo par težakov Slovencev in ti služijo samo 90 novcev na dan. Italijani imajo pa najslabši po 1 gld. 20 kr. na dan. Čudno to!

(V katoliško cerkev) se je povrnil Viktor pl. Ceconi v Gorici, ki je bil nedavno s svojo družino prestopil k protestantizmu.

(Puškinova slavnost v Peterburgu.) V proslavo stoletnice rojstva znamenitega ruskega pesnika in pisatelja Aleksandra Puškina (roj. 26. maja 1799) se vrši v Peterburgu velika svečanost, ki se prične 7. junija in završi 11. junija. K tej slavnosti se vabijo vsi prijatelji in čestilci Puškinovi. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. S tem naznanilom naj je popravljena naša včerajšnja brzozavka.

(Mirovna konferencija v Haagu) boče precej draga. Stroški vseh držav bodo znašali nekaj milijonov. Holandska vlada je za reprezentacijo dovolila 75.000 gld. Ruski car je za svoje zastopnike določil 150.000 rubljev, a približno toliko bodo stale pojedine, katere boče moral plačati ruski zastopnik Staal kot predsednik kongresu. Največ koristi od tega shoda bodo imeli lastniki hotelov, kajti zbralo se je v Haagu veliko število tujcev.

(Vseučilišče v Belemgradu.) Posebna komisija izdeluje načrt za ustanovitev vseučilišča v Belemgradu. Po tem načrtu naj bi vseučilišče imelo pet fakultet: bogoslovno, pravno, modroslovno, medicinsko in tehniško.

(Greh, ki se je maščeval s smrtjo.) Uprava električnega tramwaya v Parizu je odpustila iz službe nekega Bodiniereja. Iz jeze se je poslednji hotel maščevati nad upravo in se je utihotopil nekega večera v manipulacijski oddelek tramwaya. Tu je hotel potrgati električno žico in s tem napraviti škodo upravi. Ker je bila pa žica previsoko, se je v ta namen poslužil palice, s katero je klatil po žici. A žica, ki je popadala na tla in po zločincu, je bila polna električnega toka, ki je bil tako močan, da je Bodiniera ubil.

(Na kamniški železnici.) Popotnik sprevodniku: »Kaj pa to pomeni, gospod sprevodnik, da danes vlak tako hitro vozi, saj ni to njegova navada?« — Sprevodnik (skrivnostno): »Veste gospod, stvar je taka-le: notri v ambulanci je pismo, na katerem je zapisano: »se zelo mudi.« — Popotnik: »A tako!«

(Iz lakomnosti glada umrla.) Na Pruskem v Arnswaldu je te dni umrla 50 let stara samica, ki je živela navidezno v zelo skromnih razmerah. Hranila se je z najslabšim krompirjem, ki so ga drugi ljudje odbirali za živino, in z odpadki drugih jedil, akoravno je redila osem koza. Opravljena je bila beraški, v sobi, kjer je bivala s prašiči in kokoši vred, je vladala kajpada največja nesnaga. Po njeni smrti pa so našli v raznih za-

bojih do 10.000 mark gotovine, vse njeno premoženje se pa ceni na 18.000 mark. Umrla je kajpada za lakoto.

(Sejmi po Slovenskem od 29. maja do 3. junija.) Na Kranjskem: 29. v Trzinu, na Vrhniki, v Št. Jerneju in Višnji gori; 30. na Vačah in v Črnomlju; 31. v Mirni peči; 1. v Osilnici in na Slapu pri Vipavi; 2. v Svirci in Motniku. — Na slov. Štajerskem: 29. v Št. Juriju ob južni žel., pri sv. Trojici in v Sv. Juriju pod Rifenbergom; 31. na Tinskem, na Rečici in v Cirkovcah. — Na Primorskem: 29. v Grobniku; 31. v Vidmu; 1. v Gorici in Vidmu; 2. v Hrpeljah in Glemoni.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 27. maja. Politične razmere so še vedno nejasne, vendar se vedno bolj potrjuje novica, da odstopi Thunovo ministerstvo, ker nasproti Ogrski ne more odnehati glede nagodbe. — Listi pišejo, da za Thunom pride zopet na vrsto uradniško ministerstvo, ki se pa umakne, ko se skliče parlament; drugi listi zopet pišejo, da pride Chlumecky do vlade, ki si hoče osnovati nemško-poljsko večino, kar pa je malo verjetno. — Češki listi ostro napadajo grofa Goluhovskega, kateri baje deluje na to, da Thun odstopi.

Dunaj, 27. maja. Izvrševalni odbor desnice se je sošel danes dopoldne k drugi seji, katere se je udeležil tudi ministerski predsednik grof Thun.

Dunaj, 27. maja. Na dnevnem redu današnje seje deželnega zbora je vključil ugovoru poslanca Noskeja načrt za izpremembo volivnega reda za dunajsko mesto.

Dunaj, 27. maja. V nekaterih nemško-vladnih krogih skuša se vplivati na ogrskega ministra-predsednika, naj odneha v razpornih prenapetih zahtevah. Ogrski listi pa upijejo, da Szell niti za las ne sme odnehati.

Trst, 27. maja. Deželni zbor je vsprejel predlog deželnega odbora, v katerem pozivlja vlado, naj spremeni volivni red za trgovinsko in obrtno zbornico.

Rim, 27. maja. Poslanska zbornica je razpravljala včeraj o izjavi zunanjega ministra Visconti-Venosta o vladni zunanji politiki, vsled katere baje ne navstanejo za Italijo prav nikake denarne zahteve. Ministru ugovarjajo vsi opozicionalni vodje. — Volitev novega predsednika se vrši na željo vlade 30. t. m. Pri glasovanju o tem predlogu je zmagala z večino 70 glasov.

Madrid, 27. maja. Vojni minister Polavieja je prejel sporočilo iz Manile, v katerem se javlja, da se je vnel včeraj vroč boj mej Spanci in vstaši zaradi tega, ker jim prvi niso hoteli prepustiti orožja in streljiva.

Umrli so:

25. maja. Jožef Malinovski, komptoirist, 23 let, Gosposke ulice 4. jetika. — Marija Vider, delavka, 72 let, Dolenjska cesta 14. neoplasmata in abdom. — 26. maja. Marija Oven, delavčeva hči 3½ leta, cesta v mestni log 18. davica.

V bolnišnici:

23. maja. Ana Zabreznik, dninarica, 44 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306·2 m., srednji zračni tlak 736·0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padavina v 24. urah
26	9. zvečer	731·6	11·8	sl. jzah.	del. jasno	
27	7. zjutraj	733·9	11·2	sr. jug	poloblačno	3·1
	2. popol.	733·8	17·1	p. m. jzah.	del. jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 14·2°, normale: 15·4°.

Matevž Oblak

urar na Vrhniki

izdeluje vsakovrstne 484 3-2

ure za zvonike

iz kovanega železa, jekla in medenine (mesinga) po prav nizki ceni.

Prav sedaj ima na prodaj novo, prav fino izdelano uro za kak večji zvonik.

Naročila se sprejemajo vsak čas.

Vozni red

avstrijskih državnih železnic, veljaven od 1. junija 1899.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 54 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto

Ob 7. uri 5 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko.

Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj.

Ob 1. uri 5 min. popoldne mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.

Ob 4. uri 2 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 5. uri 41 min. popoldne osebni vlak v Podnart ob nedeljah in praznikih.

Ob 6. uri 55 min. zvečer mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.

Ob 7. uri 15 min. zvečer osebni vlak v Lesce-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 46 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Pariza Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste.

Ob 7. uri 55 min. zjutraj osebni vlak iz Lesce-Bleda.

Ob 8. uri 21 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 11. uri 17 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Linca Pontabla.

Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 4. uri 37 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla.

Ob 8. uri 42 min. zvečer iz Podnarta ob nedeljah in praznikih

Ob 8. uri 48 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 9. uri 6 min. zvečer osebni vlak z Dunaja via Amstetten in Ljubno, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linca, Steyra, Solnograda, Beljaka, Celovca, Pontabla.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.

" 2. " 05 " popoldne " "

" 6. " 50 " zvečer " "

" 10. " 25 " " " (le ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika.

" 11. " 08 " dopoldne " "

" 6. " 10 " zvečer " "

" 9. " 55 " " " (le ob nedeljah in praznikih).

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika.

" 11. " 08 " dopoldne " "

" 6. " 10 " zvečer " "

" 9. " 55 " " " (le ob nedeljah in praznikih).

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika.

" 11. " 08 " dopoldne " "

" 6. " 10 " zvečer " "

" 9. " 55 " " " (le ob nedeljah in praznikih).

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika.

" 11. " 08 " dopoldne " "

" 6. " 10 " zvečer " "

" 9. " 55 " " " (le ob nedeljah in praznikih).

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika.

" 11. " 08 " dopoldne " "

" 6. " 10 " zvečer " "

Lične razglednice
kažoče ljubljanske župne cerkve, založila je in prodaja „Prodajalnica katol. tisk. društva“ (M. Ničman) v Ljubljani
Kopitarjeve ulice števil. 2.
Razprošajalcem dá se znaten popust.

G. Piccoli, dvorni založnik Nj. svetosti papeža Leona XIII.
lekarnar „pri angelu“ v Ljubljani, Dunajska cesta.
Železnato vino.
Kemične analize odličnih strokovnjakov, kateri so v železnatem vinu lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani zmiraj potrdili navedeno množino železa, so najboljši spričevalo ter dajejo največje poročstvo za njega učinek.
To vino je kaj dobro za slabokrvne, nervozne in vsled bolezni oslabele osebe, za blede, sloke (suhe) in bolehave otroke.
Cena polliterski steklenici 1 gld.
Naročila pošiljajo se z obratno pošto; poštnine plačajo p. n. naročniki. 827 36

Zobozdravnik
AVGUST SCHWEIGER
stanuje v hotelu pri Maliču II. nadstr., št. 25—26
ter ordinuje vsak dan od 8. ure dopoldne do 5. ure popoldne. 500 2—2

Na Sv. Gori pri Vačah je izpraznjena
služba cerkvenika in organista.
Nastopi se služba po dogovoru. — Oženjeni imajo prednost. 477 3—3
Župni urad na Sv. Gori pri Vačah.

Cerkvena mizarska dela.
Podpisane izdelujem zlasti oekvene klopi in spovednice po vzorcih in po lastnem načrtu ter se za taka dela priporočam čast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom. Zagotovim izvrstno delo in nizke cene. Ze desetim cerkvam sem izdelal klopi v največjo zadovoljnost.
Da je moje delo res trdno in lepo, spričujejo klopi po farnih cerkvah v Dobu, Radomljah, na Rovu, Brdu, Gorici, v Meravčah, Pečah, Komendi in v novi cerkvi vodiški, pa spovednica na Holmcu.
Postavljanje novih klopi v cerkvi traja le 5 do 6 dni.
Josip Stupica na Viru, pošta Domžale.
61 20—18

sidro
Liniment. Capsici compos.
352 iz lekarnarja Richter-jeve v Pragi 24-15
priznana izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobiti posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno domače zdravilo kar kratko kot 759 40—36
Richter-jev liniment s sidrom
ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s znano varstveno marko „sidro“ kot pristav.
Richter-jeva lekarna pri sletem levu v Pragi.

Znamenito!
100 gld.
Za to nizko ceno pošiljam proti enoletnemu jamstvu jako moderno kolo I. vrste za gospe ali go-pode.
Po solidnosti in lahkem teku ga ne prekosi noben drug fabrikat, čeravno bi dal trikrat toliko. Kolo z vso opravlo, zadelano, s pismeno garancijo 100 gld. netto. 10 gld. je plačati naprej, ostalo po povzetju. — Cenik brezplačno.
Prva dunajska hiša za kolesa: **M. Rundbakin**, Dunaj IX., Berggasse 3. 505 10—1

ANT. PRESKER
krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 6
se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega
blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo zalogo
izgotovljene obleke
posebno na **haveloke** v naj-
večji izbiro po najnižjih cenah.
227 25

Na najvišje povelje Njega c. in k. apost. Veličanstva

XX. c. k. državna loterija
za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija — edina v Avstriji postavno
dopuščena — ima 12728 dobitkov v gotovem denarju
in skupnem znesku 403.160 kron.

Glavni dobitek znaša:
200.000 kron.

Za izplačilo jamči c. k. loterijski urad.
Žrebanje bode nepreklicljivo dné 15. junija 1899.

Jedna srečka stane 4 krone.

Srečke so dobiti pri državni loteriji na Dunaji, I.,
Riemergasse 7, v loterijskih kolekturah, pri davčnih, poštah,
brzojavnih in železniških uradih, po menjalnicah itd. Načrti
za kupovalce srečk zastoj. 101 10-6

Srečke se pošiljajo poštne prosto.

431 4-3 C. k. vodstvo državne dohodniče
Oddelek za državne loterije.

Razglednice,

krasno dovršene, 20—25 gld. tisoč komadov.

Naročila sprejema

ANTON JERKIČ,
fotograf v Gorici, Primorsko.

Na željo pride razglede sam fotografovat in
sicer brezplačno. 512 1

J. SOKLIC
v Ljubljani, Pod Trančo 1
priporoča osobito prečast. duhovščini in sl. občinstvu
v mestih in na deželi izborna svojo zalogo

cilindrov, mehkih in trdih
klobukov, 292 5
turistiskih klobukov, čepic,

Tovarniška zaloga
z dodatnih klobukov c. kr. dvornih
zaloznikov A. I. Pichler v Gradcu.

po raznovrstnih kakovosti blaga primerno nizkih cenah.

Učenca,
14 do 15 let starega, sprejme takoj v trgovino
z mešanim blagom

Franz Fischer
v Kamniku.
506 2-2

Preselitev gostilne.
Uljudno naznanjam, da sem svojo
gostilno
preselil od „mlinskega kamna“
v Krojaške ulice
k „Črnemu kosu“.

Zahvaljujoč se svojim p. n. gostom za sedanjí
obisk, se priporočam tudi v prihodnje. — Točila
se bodo izvrstna vina domačega pridelka,
bela, rdeča in črna od 32 do 48 kr. — Z odličnim
spoštovanjem se priporoča

Peter Strel
gostilničar.
496 3-2

Prečastiti duhovščini se pri-
poročam za slikanje
cerkvâ,
kapel
in
sob.

ALBERT ROBIDA
Ljubljana, Rožne ulice št. 5.

Imam
na razpo-
lago tudi krasne
VZORCE
(šlike) v barvah tiskane,
v raznih slogih, kakor tudi
mного spričeval. 73 26-18

Moka
iz mlina Vinko-ta Majdič-a v Kranju
oddaje se po engros-cenah 259 44-11
v plombiranih vrečah po 10 in 25 kil v prodajalnicah

Maksa Domicelj-a
v Ljubljani, Rimska cesta, vis-à-vis Gorupovim hišam.
Dostavljanje na dom brezplačno.
Plombe originalne mlinske.

Moka oddaje se tudi v vrečah po 50, 85 in 100 kil.
Opozarja se, da priznani izvrstni izdelek prvega doma-
čega našega mlina dandanes tudi na tujem uspešno tekmuje
z izdelki vseh ogerskih mlinov. 416 3-3

IVAN KORDIK, Ljubljana,
Prešernove ulice št. 10—14,
ima na izbiro vsakovrstne
svečnike, nože, vilice in žlice
iz **alpake** (čista, bela, trajna kovina).

1 par svečnikov iz alpake	21,	24,	26 cm. visoki
448 2-1	stane gld. 1-90,	2-20,	2-30.
1 tucet žlic za kavo stane	od gld. 2-20	do gld. 3-	
1 „ žlic navadnih iz alpake	od gld. 4-20	do gld. 5-	
1 „ nožev ali vilic	gld. 5-60.	(511 2-1)	

Srajersko deželno zdravilišče
KOPEL
Rogatec-SLATINA.
Sezona:
maj-september
KRAŠNA LEGA!
Udobnostno in ceneno poletno bivališče!
Sijajni zdravilni ! želodca, jeter, ledvic
uspehi pri boleznih ! in sopolnih organov.

Svetovnoznani alkalicni in solinčni vrelogi **TEMPELSKI- in**
STYRIA-VRELOGI.
Vsakovrstna zdraviljenja. Prospekte pošilja brezplačno na zahtev.

458 6-3

Kmetijsko društvo v Gorjah
priporoča izdelke svojih udov, kakor: železne izdelke: **sekire,**
krampe, lopate in drugo **kmetijsko orodje** vsake vrste; oblike po
zahtevanju.
Edina obrt na Kranjskem za **živinske zvonce** vsake oblike.
Prodaja tudi **lesene grablje, trda in mehka drva, deske** in
stavbeni les po dogovoru.
Ravno tako priporoča **naradni sadni mošt**; cena po dogovoru.
V obila naročila se uljudno priporoča

„Kmetijsko društvo v Gorjah,
registr. zadruga z omejeno zavezo“.

498 5-1

Javna dražba
vseh v zapuščino **Ivane Štembov** iz Tomačevega hiš. št. 17 spada-
jočih premičnin, kakor: živine, sodov, kmetijskega orodja itd.,
vršila se bode

v torek, dné 30. majnika 1899,
od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne v **Tomačevem**
hiš. št. 17.
Prodajala se bode tudi **letošnja košnja in posetev.**

Dr. Fran Vok,
c. kr. notar kot sodni komisar.
509 2-2

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,
registrovana zadruga z neomejeno zavezo,
v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,
v Knezovi hiši,
obrestuje hranilne vloge po 464 8-1

4 1/2 odstotka
brez odbitka rentnega davka, katerega posojil-
nica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan
od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,
Telefon števil. 57.
482 3-3

Razpis.

v
Šolsko poslopje za dvorazrednico v
Križah pri Tržiču
je sezidati, katero je cenjeno na gld. 12.662-38.
Kdor želi delo prevzeti, naj oddá svojo ponudbo
do dné 2. junija t. l. opoldne
krajnemu šolskemu svétu, ter naj priloži tudi 5 % varščino.
Načrti in proračun se lahko pregledujejo med tem časom vsak dan
v tukajšnjem župnišču.
Krajni šolski svét si pridržuje pravico, izbrati si ponudnika.
Ponudbe naj se glasé za posamezna dela ali za vsa skupaj.
Opomni se, da krajni šolski svét sam preskrbi zidarski in tesarski
materijal ter vozno tlako.

Stavbeni odbor v Križah pri Tržiču,
dné 15. maja 1899.

Ravnokar je izšel

XII. zvezek

Kalan: Povesti.

Cena 20 kr., po pošti 23 kr.

Dobiva se v *Katoliški Bukvarni in Tiskarni.* —
Dobé se tudi še vsi zvezki razven prvega in drugega.

I. zavod za obdelovanje asfalta v Avstriji N. Schefftel na Dunaji.

Sugerit-strešna lepenka

Strešna lepenka iz asfalta obložena s probkovino 499 3-2

nepremočljiva in ognjevarna tvarina za pokrivanje streh

Obloga z probkovino (korkom) kaže znaten napredek v primeri z dosedaj navadnim posipavanjem s peskom. Lepenka se namaže in obloži s probkovino, ter se vže po prvem namazu zveže z njo v **trdno elastično maso**, ki se pri hoji po strehi **udaja pod nogo** in se ne poškoduje tako z lahka. Na nji se **nikdar ne napravi trda skorja**, ki potem tako rada razpoka. Prednosti: **manjša teža, lažja manipulacija, trajna elastičnost, večja trpežnost.** V dobrem stanju se ohrani s tem, da se namaže s sugerit-strešnim lakom. — **Zaloga pri**

Alojziju Vodniku, kamnoseku
v Ljubljani, *Kolodvorske ulice.*

Naprava trottoarjev z asfalta. — Samozaloga mramormozaika in tirolskega porfirja kot priznani najboljši material za tlakanje uvozov, hodnikov, vež, cerkvá itd. — Grobni spomeniki in vse poljubne kamenarske proizvode v največji izbiri.

Najnovejša špecerijska trgovina!!!

Karol Planinšek

prej Schober, Dunajska cesta šte. 8.

Oziraje se na svoj zadnji inserat, dovoljujem si sl. občinstvo opozarjati na svojo **veliko zalogo špecerijskega blaga**, kakor: **raznovrstne kave, kakao, čokolade, olivnega, namiznega in aixer-olja** itd.

Nadalje se istemu tudi priporočam za nakup **najfinejšega francoskega in ogerskega konjaka, pristne sedmograške slivovke finega tropinovca in špirita** po najnižjih cenah, zagotavljajoč solidno in reelno postrežbo. 415 15-9

Št. 241.

508 3-2

Razpis zdravniških služb.

Pri okrajni bolniški blagajni ljubljanski je popolniti

2 zdravniški mesti

z dnem 1. julija 1899. l.

S temi mesti spojena je letna plača po 660 gld. in prosta vožnja k bolnikom.

Prosilci za te službi vložijo naj svoje zadostno dokumentovane prošnje najdlje

do 10. junija t. l.

pri podpisani bolniški blagajni

Okrajna bolniška blagajna ljubljanska.

V Ljubljani, dné 25. maja 1899.

Načelnik:

Ivan Kregar s. r.,

Pozor

kolesarji!

Obče znana, jako trpežna

kolesa Styria št. V „ljudsko kolo“

prodajajo se zaradi različnih cen drugih vrst koles po jako
znižanih tovarniških cenah pri

Franu Čudnu v Ljubljani

s čemur je sl. občinstvu dana prilika po ceni si pribaviti

Styria št. V. 399 10

Zastopnik tvrške: **Josip Polak.**

Razpis službe.

494 3-3

Pri vodovodni zajemalnici v Klečah je popolniti začasno službo

kurjača

z letno plačo 500 gld.

Zahteva se znanje slovenskega jezika v govoru in pisavi.

Prosilci za to službo vložé naj svoje propisno kolekovane prošnje, katerim je priložiti tudi npravnostno spričevalo in dokazila o usposobljenosti, pri predsedništvu mestnega magistrata najpozneje

do 31. maja 1899.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 15. maja 1899.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno **blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte** itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vse drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo tvrdo ter ne uvažujejo tujih tvrčk, družtev in potujočih agentov.

Zagotavljaje hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjam se priporoča 250 52-12

Ana Hofbauer,

imejiteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfove ulice 4.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

P. n. gg. členom oddelka I. in II.

(zavarovanje kapitalov na doživetje in smrt)

kateri so sklenili svoja zavarovanja v letih 1869 do 1893,
pripada

dividenda 10%.

Dividenda izplačuje se na podlagi § 3. pravil oddelek I. in II. na police, katere so do sedaj v veljavi, in sicer na ta način, da se od zavarovalnine odračuna 10%, ako ne želi zavarovanec, da se mu ista v gotovini izplača.

Dividenda 10% pripada brez izjeme na vsa zavarovanja kapitalov kateregakoli cenika, tedaj na zavarovanja na smrt, na doživetje ter na zavarovanje dote otrokom.

Gg. členom, kateri so svojo celoletno zavarovalnino za l. 1899 že plačali, izplačalo se bo omenjenih 10% v gotovini, onim gospodom členom, kateri plačujejo zavarovalnino mesečno, četr- ali poluletno, bode dividenda na pobotnici, začeni s 1. julijem 1899 pa do 30. junija 1900, odračunjena.

Reservni in poroštenveni fondí naše banke iznašajo koncem l. 1898 gld. 9,585.636-17.

V dobi svojega obstanka izplačala je „Slavija“ zavarovancem kapitalov in nagrad v vseh oddelkih „ 29,910.069-98.

Samo za minulo upravno leto izplačalo se je gg. členom 10% dividende „ 41.572-22.

V vsem pa je bilo izplačano dividende „ 305.942-15,

kar je gotovo najboljši praktični dokaz o koristi zavarovanja pri banki „SLAVIJI“, kot vzajemnem zavodu.

Pri tej prilicnosti blagovolijo naj se tudi najširši krogi občinstva prepričati o koristnih in liberalnih cenikih banke „SLAVIJE“.

Izbor najboljših cenikov za zavarovanje na slučaj smrti in doživetja pošljemo drage volje na zahtevo vsakemu.

V Pragi, meseca maja 1899.

510 1-1

Generalno ravnateljstvo

vzajemno zavarovalne banke „Slavije“ v Pragi.

Edina prodaja
slavno znanih

Dürkoppovih Diana-koles

(najboljše nemško blago)

je za Kransko le pri

JAN. JAK-u v Ljubljani,
Dunajska cesta št. 13.

Centki brezplačno in franko. — Na zahtevanje se vsakemu kupcu daje brezplačen poduk za vožnjo s kolesom. 321 10-5

Najnovejša stvar. Vse novosti najceneje.

Birmanska darila!

Priporočam svojo bogato največjo zalogo vsakovrstnih zlatih, srebrnih in nikelnastih

veržic, uhanov, zapestnic, ovratnih veržic, prstanov itd. po jako nižanih cenah. 396 10

Se priporočam ter uljudno vabim

FR. ČUDEN

trgovina z zlatino in srebrnino
v Ljubljani, na Mestnem trgu.

Centki gratis in franko!

POZOR!

Podpisana trdka priporoča slavnim prostovoljnim gasilnim društvom, občnam in župniščem za nabavo vsakojakih

brizgalnic, gasilnega orodja, pasov itd., kakor tudi kmetijskih strojev in peronospera-škropilnic

svojo bogato založeno

podružnico v Zagrebu, Frankopanska ulica števil. 9.

Postrežba točna, solidna, z nizkimi cenami, pod ugodnimi plačilnimi pogoji tudi na obroke.

Pohvalna pisma in spričevala s Kranjskega na razpolago.

Za obila naročila se priporoča s spoštovanjem

89 12-9

podružnica **R. A. Smekal.**

Omnibus na Laverco

prične prevažanje

od sv. Jakoba trga

472 3-3 jutri, dne 14. t. m., ob znani uri

vsako nedeljo in vse praznike.

Omnibus je ustanovljen samo za obiskovalce izletovišča „Laverca“

Svetovni predmet.

V vseh deželah sijajno uveden.

K Sarg-ovo priznано neobhodno zobno čistilo KALODONT

(zdravstveno preskušen. atest 3. julija 1887.)

Jako praktičen na potovanjih. — Aromatično osvežujoč. — Dobi se povsod.

»Gospodje! Menim, da je skrb za usta (zobe) ravno tako važna, kakor kaj drugega, zlasti če pomislimo, da so usta vhod v notranje nasega telesa. — S temi besedami je g. dr. Wolf iz Zagreba pričel svoje predavanje na XII. mednarodnem medicinskem shodu v Moskvi. Nadaljeval je: »Ne trdim preveč, ako rečem, da ima mnogo boleznih želičca in črev, bledice itd. svoj vzrok v zanemarjenosti ust. Ni redko, da s snajenjem ust vse te bolezni zginjati začno.«

Vsi veljaki med vdravniki so mnenja, da je ozir skrb za usta prva reč: snajenje s krtičico, ki naj se izvrši vsako jutro in zvečer; sploh po vsakem obedu.

Priporoča se zobna pasta v posodah, ker tu neporabljeni del ostane svež.

Najboljše pa so cinaste posodice, ker v njih vi nikakega primeska škodljivega svinca.

Prof. Müller iz Berlina, znan veščak med zobozdravniki, zahteva, da je zobna pasta napravljena iz nevtralnega mila.

Vrem tem zahtevam uspešne in razumne skrbi za zobe popolnoma ustreza »Kalodont«, o katerem pravi nek drug veščak: »Res vesel smemo biti, da imamo tak preparat, katerega prednost je tudi v tem, da je zelo razširjen in en vogue.«

Pri »Kalodontu« torej ni kmalu mogoče, da bi kdo staro, slabo, nerabno blago v roko dobil, kakor pri drugih preparatih, katerih se manj proda itd.«

Svari se pred po zavitku podobnimi, varljivimi, nič vrednimi ponaredbami. 905 (2-2)

F. P. Vidic & Co.

v Ljubljani

ponudijo po najnižji ceni poljubno množino

stavbinske opeke,
zarezne strešne opeke

(Strangfalz-Ziegel) in tem pripadajočo

stekleno zarežno opeko.

Strešna okna iz litega železa.

Peči in štedilna ognjišča

(lastni izdelek). 348 27-9

Roman-cement, dovski Portland-cement

pa tudi vse druge za stavbe potrebne predmete.

Najnižje cene.

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

BANKA Makso Veršec
v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Giro-konto (hranične vloge v tek. računu), obresti od dne do dne po 4 1/4%. Poštno-hranilnišne položnice na razpolago.

Dunajska borza.

Dne 26. maja.		Dne 26. maja.		Dne 26. maja.	
Skupni državni dolg v notah	100 gld. 75 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	171 gld. 50 kr.	Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld 25 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 » 30 »	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156 » — »	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld. 162 » 10 »	
Avstrijska zlata renta 4%	120 » 10 »	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	197 » 40 »	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld. 20 » — »	
Avstrijska krona renta 4% 200 kron	100 » 45 »	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 » — »	Rudolfove srečke, 10 gld.	28 » — »
Ogerska zlata renta 4%	119 » 50 »	Tisne srečke 4%, 100 gld.	138 » 20 »	Salmove srečke, 40 gld.	85 » 50 »
Ogerska krona renta 4% 200	97 » 05 »	Dunavske vravnave srečke 5%	129 » — »	St. Genois srečke, 40 gld.	84 » — »
Avstro-ogerske bančne delnice, 800 gld.	918 » — »	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108 » 75 »	Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	358 » 25 »	Posojilo goriškega mesta	112 » — »	Ljubljanske srečke	24 » — »
London vista	120 » 47 1/2 »	4% kranjsko deželno posojilo	98 » 25 »	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153 » 50 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 92 1/2 »	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	97 » 70 »	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. 3350	— » — »
20 mark	11 » 77 »	Prijoritete obveznice državne železnice	— » — »	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	446 » — »
20 frankov (napoleonodor)	9 » 55 »	» južne železnice 3%	169 » — »	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	54 » 50 »
Italijanski bankovci	44 » 70 »	» južne železnice 5%	123 » 25 »	Splošna avstrijska stavbinska družba	107 » 75 »
C. kr. cekini	5 » 67 »	» dolenskih železnice 4%	99 » 50 »	Montanska družba avstr. plan.	239 » 35 »
				Trboveljska premožarska družba, 70 gld.	190 » — »
				Papirnih rubljev 100	128 » — »

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
l., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.